

HUR KAN MAN FORTSÄTTA I MJÖLKPRODUKTIONEN I FINLAND?

Kari Tahvanainen

Mjolkproducent från Norra Karelen i Östra Finland

Trots att mjölkpriset har gått ner och de flesta produktionskostnaderna har gått upp vi har kunnat hålla upp mjölkproduktionen i Finland under de senaste åren. Byggintresset har varit störst speciellt i mellersta Finland. Enligt prognosen kommer landskvoten att fyllas till 98 procent i år.

Finland är delat till tre områden inom kvotsystemet. Stöden till mjölkproduktion har gett ungefär samma tilldelning till de områdena. Det har orsakat en situation där det finns olika slags möjligheter att producera och investera i Finland.

-I södra Finland har nästan alla små mjölkproducenter avvecklats. Mjölkpriset har varit det lägsta, såsom kvotpriset, men investeringsstödet har varit som högsta under de senaste åren. Det finns goda möjligheter att investera i stor enheter om man bara vill. Från annat håll det finns mera konkurrens, till exempel på arbetskraft och bättre förtjänstmöjligheter utanför gården.

-I mellersta Finland har intresset att bygga ut mjölkproduktionen varit som största, speciellt i Norra Savolax och i Österbotten. Det har förorsakat stort efterfrågan på åkrar och kvotpriset har varit som högsta redan i längre tid. Mjölkpriset har varit ganska bra och det har hjälpt många mindre gårdar att stanna kvar. Det finns en stark kultur för mjölkproduktion. Allt detta har hindrat en strukturrationalisering i det här området. Möjligheterna till snabbare och större utökning är begränsad.

-I det högsta stödområdet i norra och i vissa östliga delar av landet finns det bra möjligheter att investera om man bara har tillräckligt av åkrar att använda. Kvotpriset är rimligt, mjölkpriset som störst och investeringsstödet finns fortfarande kvar. Stora mängder småproducenter lämnar produktionen.

Rationaliseringar behövs

I Finland har mjölkgårdarna inte goda möjligheter för extensiv produktionen. Möjligheter till ekologisk produktion är också begränsad, därför att mejerierna för närvarande inte är villiga att göra nya kontrakt med producenterna. Eko växtproduktion kommer ändå att utökas hela tiden. De flesta mjölkgårdarna kommer att ha traditionell intensiv produktionen i den nära framtiden.

För att ha bra lönsamhet i produktionen borde man utveckla gården hela tiden. Om man bygger nytt skulle familjeföretagaren i många fall bygga upp först till 60 till 70 kor och kanske planera redan nästa steg till 120 till 150 kor. Större besättningar, t.ex. från 200 kor uppåt, kunde hellre vara i form av aktiebolag eller andra slags kombination med flera familjer. Vid byggen borde det finnas effektiva och lönsamma lösningar - helheten är mycket viktig. Och produktionen på topp så fort som möjligt.

Vi borde tänka mera:

- byggkostnaden per koplats
- produktionskostnader i allt och lönsamheten
- vad kunde vi göra själv och vad leja ut (maskinarbete i växtproduktion, transport, bokföring, kvigornas uppfödning, byggnadsprocessen etc.)
- arbetseffektiviteten på gården
- besättningens avelsmål på längre sikt
- samarbetet med grannar
- bioenergi
- helheten

Stark mejeriindustri

Vår vardags livsmedelshandel är mycket koncentrerad i Finland. Det finns bara några stora företag som levererar nästan allt. Vi behöver enig och effektiv mjölkindustri som kan sälja hela vår mjölkproduktion till så bra pris som möjligt. På samma gång är det mycket viktigt att ha effektiva insamlingsandelslag, och inte för många, som köper mjölken från gårdar.

För att kompensera den allt större livsmedelsimporten måste vi ha mera export och hellre med high-tech produkter, såsom funktionella hälsoverkande mjölkprodukter.

Gemensam avelsarbete i Norden hjälper mjölkproducenterna

Åtminstone andelen Ayshire i Finland och SRB i Sverige minskar hela tiden och därför är det viktigt att granska speciellt röda kor mer som en gemensam population i Norden. Rasen har att kämpa mot Holstein och också mot röda rasens spermaimport utanför Norden. Vi borde inte sluta med den gemensamma avelsvärderingen, vi borde gå vidare. Det är för att vi mjölkbönder kunde ge avelsmaterial som vi kan ha nytta av, som vi kan lita på längre sikt. Det hjälper också exporten i framtiden i hela Norden.

Jag tror på mjölkproduktion i Finland, mejeriindustrin och folkets vilja att köpa inhemskt, nära producerat livsmedel. Mjölkvolymer kan ju komma ner. För att klara sig på gårdsnivå kräver det noggrannhet, politiken måste följas upp. Men på något sätt borde man utveckla gården hela tiden - sträva efter bättre skördar, högre medelavkastning eller mera hållbara kor; använda ny teknologi, tänka på enklare arbetsrutiner; kanske bli större. Förutsättningarna är olika men viljan kan vara densamma.